

گزارش گردهمایی سالیانه HSE

◀ مدیریت HSE شرکت ملی نفت ایران

مقدمه :

۴- جناب آقای مهندس قاسمی مدیر HSE شرکت ملی نفت (گزارش عملکرد HSE، چالش‌های پیش رو)

گوشه‌هایی از سخنرانی مهندس غلامحسین نوذری:

اکنون که حدود هفت سال از تشکیل مدیریت HSE در شرکت ملی نفت می‌گذرد، یک‌بار دیگر مدیران ارشد و متخصصان HSE به مناسبت روز بزرگداشت HSE گردهم آمدند. در این گردهمایی که در روز چهارشنبه مورخ ۸۷/۸/۱ برگزار گردید، وزیر نفت، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان محیط زیست، مدیرعامل شرکت ملی نفت، جمعی از مدیران و عده‌کثیری از متخصصان و افراد علاقه‌مند در زمینه HSE حضور داشتند. حضور مدیران ارشد و متخصصان به مراتب چشمگیرتر از سال‌های قبل بود که می‌توان آن را نشان ترویج فرهنگ، تعهد و علاقه افراد به موضوعات HSE تلقی نمود.

امسال متفاوت از سال‌های قبل، سه کارگروه برای سه مبحث بهداشت، ایمنی و محیط زیست تشکیل گردید که در هر کارگروه چهار نفر از مدیران مقالات خود را ارائه نمودند که خلاصه‌ای از سخنان ایشان به شرح ذیل می‌باشد:

۱- جناب آقای مهندس نوذری وزیر محترم نفت (رویکرد صنعت نفت/ توسعه توأم با HSE، توجه به نیروی انسانی به عنوان محور مدیریت HSE، استفاده از فن‌آوری‌ها و دانش روز با ملاحظه مسائل HSE)

۲- سرکار خانم دکتر جوادی معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان محیط زیست (توجه به مسائل زیست محیطی در پروژه‌ها)

۳- جناب آقای مهندس جشن ساز مدیرعامل شرکت ملی نفت (تاریخچه شکل‌گیری HSE، سیر تکامل آن در صنعت نفت جهان و ایران، توجه به مقوله فرهنگ و اهمیت ارزیابی و شاخص‌ها در مدیریت HSE)

«رویکرد جاری در صنعت نفت، نگاه علمی و باور عملی به حفاظت از محیط زیست بوده به گونه‌ای که امروزه همکاران من در وزارت نفت، توسعه بدون توجه به HSE را مطلقاً باور ندارند»

مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران : برای نهادینه کردن نظام مدیریت HSE علاوه بر بسط‌سازی و فعالیت‌های فرهنگی نیازمند اعمال موازین HSE در طراحی و اجرا در عملیات و بهره‌برداری هستیم.

در خصوص توسعه HSE همچون سال‌های گذشته، تأکید اینجانب به نیروی انسانی است، البته نه فقط سلامت جسم بلکه سلامت روح و روان ایشان نیز باید مورد توجه قرار گیرد. رعایت مقررات و ضوابط ایمنی در کار، سبب ایجاد آرامش روحی و روانی کارکنان می‌شود تا با احساس امنیت کامل، مسئولیت شغلی خود را انجام دهند.

امروزه ثابت شده است هیچ حادثه‌ای بدون دخالت انسان رخ نمی‌دهد، حتی حوادث ناخواسته که حین کار یا نگهداری از تأسیسات و تعمیرات در صنعت نفت ایجاد می‌شود، ناشی از یک غفلت است.

به هر حال شرکت ملی نفت، سومین شرکت بزرگ دنیاست که اقدامات وسیعی در این خصوص به اجرا گذاشته و آمارهای ارائه شده نیز گویای این واقعیت است که طی سال‌های گذشته مجموعه کارهایی که ما حالا از آن در چارچوب HSE نام می‌بریم توانسته قرین موفقیت باشد، ولی به اعتقاد من برای رسیدن به هدف مطلوب، باز هم باید تلاش کنیم و گام‌های بلندی برداریم و برنامه‌های منسجم‌تر و اهداف جدی‌تر را برای رعایت نکات بهداشتی، ایمنی و محیط زیست دنبال کنیم.

گوشه‌هایی از سخنرانی مهندس جشن ساز مدیر عامل شرکت ملی نفت:

ایشان با اشاره به تاریخچه شکل‌گیری HSE، سیر تکامل آن را در صنعت نفت جهان و ایران، مورد بررسی قرار دادند. بسیاری از رفتارهای نایمن به دلیل فقر فرهنگ ایمنی است، لذا باید پیش از هر چیز با فرهنگ‌سازی به حل این مشکل پرداخت.

موضوع دیگری که باید در این زمینه به آن پرداخت، توجه به دیدگاه اقتصادی است، چرا که یک رفتار نایمن، موجب بروز حوادثی تلخ و ناگوار می‌شود که این نیز می‌تواند میلیاردها دلار خسارت مالی بر جا بگذارد.

آمارهای ارائه شده از سوی سازمان جهانی کار نشان می‌دهد، حوادث ناشی از کار که منجر به وارد آمدن خسارات مالی و جانی می‌شود، بیشتر در کشورهای کمتر توسعه یافته و یا در

کارگروه سلامت: H

- آقای مهندس کرباسیان، رئیس هیأت رئیسه صندوق بازنشستگی نفت (سلامت شغلی و اثرات آن بر بهره‌وری سازمان)
- آقای مهندس بخشیان مدیر توسعه نیروی انسانی (راهبردهای کلان برای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی)
- آقای دکتر کیان، مدیر سازمان بهداشت و درمان (طرح‌های پیشگیرانه در ارتقاء سلامت کارکنان)
- آقای مهندس رضوی مدیر سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس (راهکارهای ارتقاء سلامت روحی و روانی کارکنان در مناطق اقماری)

کارگروه ایمنی: S

- آقای مهندس ضیغمی مدیر عامل شرکت نفت مرکزی (نقش مدیران در توسعه فرهنگ ایمنی)
- آقای مهندس زیرکچیان زاده مدیر عامل شرکت نفت فلات قاره (راهبردهای کلان جهت توسعه فرهنگ ایمنی)
- آقای مهندس عالمی قائم مقام مدیرعامل شرکت ملی حفاری (راهبردهای ایمنی در عملیات حفاری)
- آقای مارتینسن رئیس HSE شرکت استات اویل هیدرو (تعهد و فرهنگ HSE).

کارگروه محیط زیست: E

- آقای مهندس دلپریش مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی (مکانیزم توسعه پاک)
- آقای مهندس محدث مدیر عامل اکتشاف (نقش محیط زیست در طرح‌های اکتشافی)
- آقای مهندس منوچهری مدیر عامل شرکت پتروپارس (مبانی و مکانیزم مطالعات زیست محیطی در طرح‌های بزرگ)
- آقای دکتر عمادی مدیر پژوهش و توسعه (اثرات گازهای گلخانه‌ای بر محیط زیست)

حال توسعه‌ای روی می‌دهد که مجهز به نظام HSE نیستند و یا به تعهدی که در این زمینه داشته‌اند به درستی عمل نکرده‌اند. متأسفانه اقدامات زیست محیطی هنوز راضی کننده نیست و باید فن‌آوری جدید و مطمئن جایگزین فن‌آوری‌های منسوخ و قدیمی شود. در خصوص ارزیابی شرکت‌ها در کنار معیارهایی چون حوادث رانندگی، آتش سوزی و غیره معیارهای ماهیتی کار همچون به کارگیری فن‌آوری‌های جدید را نیز باید در معرفی شرکت‌های برتر مدنظر قرار داد و تنها بهبود یک بخش ملاک ارزیابی قرار نگیرد. زیرا شرکت‌هایی که به عنوان مثال، گازهای همراه را می‌سوزانند سرانجام باید بگویند چه زمانی و با چه فرآیندی می‌خواهند آن را کنترل کنند و هر چند برای همه آنها طرح‌هایی وجود دارد ولی باید آنها با جدیت و سرعت بیشتری پیگیری و اجرا گردد.

مهندس رهام قاسمی مدیر HSE شرکت ملی نفت،

روند استقرار نظام مدیریت HSE رو به جلو می‌باشد، لیکن نیاز به عمق بخشی به باورهای مدیریتی در این ارتباط و سرعت عمل بیشتری داریم.

- عدم استفاده از فرصت‌ها و امتیازات جهانی در پیشبرد پروژه‌های CDM.
- عدم تناسب زیر ساخت‌ها با توسعه صنعتی (جاده‌ها، یدک کش‌ها و خدمات هلیکوپتری).
- عدم تدوین برنامه جامع راهبردی HSE با شاخص‌های قابل سنجش در راستای پیش تحقق اهداف برنامه مذکور.
- و در نهایت ایشان سخنان خود را به این صورت جمع‌بندی نمودند که:
- روند استقرار نظام مدیریت HSE رو به جلو می‌باشد، لیکن نیاز به عمق بخشی به باورهای مدیریتی در این ارتباط و سرعت عمل بیشتری داریم.
- عملکرد ما در ارتباط با حفاظت از محیط زیست چندان رضایت بخش نمی‌باشد، از این رو در کنار تلاش‌هایی که برای توسعه نظام مدیریت HSE انجام می‌گیرد، از بعد عملیاتی و اجرایی نیاز به اقدامات پیشگیرانه ذیل داریم:
- توجه به مطالعات EIA و اجرایی نمودن نتایج این مطالعات در طرح‌ها؛
- توجه ویژه به توسعه فضای سبز و ایجاد کمربند سبز در اطراف تأسیسات (طبق قانون ۲۵٪ فضای صنعتی)؛
- توسعه امکانات برای ممانعت از چاه سوزی (MOS, MOT).
- مدیریت جامع ضایعات در حفاری و رفتن به سمت Zero Discharge.
- کنترل و مهار پساب‌ها (تزیق به چاه بازگردانی یا تصفیه تا حد استاندارد و تخلیه)
- تسریع در جمع‌آوری گازهای همراه.

در پایان این همایش بر اساس معیارهای ارزیابی همچون میزان تعهد مدیران عامل و حمایت‌های آنها از نظام مدیریت HSE، بهبود شاخص‌های HSE، میزان توجه به اقدامات پیشگیرانه و اصلاحی، موفقیت در گسترش و اشاعه فرهنگ HSE، نحوه ایجاد ارتباط و هماهنگی لازم با مدیریت HSE، مجموعه طرح‌ها و پروژه‌های HSE شرکت‌های زیر به عنوان شرکت‌های برتر مورد تقدیر قرار گرفتند که عبارتند از: شرکت فلات قاره، شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران، شرکت ملی حفاری ایران، شرکت پترو پارس و شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری.

دستاوردهای مهم و قابل ذکر این همایش:

مشارکت مستقیم مدیران و مسئولین با موضوعات HSE و بررسی موضوعات مبتلا موجود از زاویه دید آنهاست که همه از یک باور قلبی و آمادگی برای عمل به تعهدات خبر می‌داد. حال که چنین فرصتی فراهم گردیده، انتظار می‌رود که هدف‌گذاری در همه زمینه‌ها از جمله HSE با مشارکت مستقیم عموم کارکنان صرفنظر از زمینه کاری آنان انجام گیرد، چرا که مطالعات نشان می‌دهد توجه به مسائل اجتماعی و بهداشتی، ایمنی و محیط زیست راندمان تولید و موفقیت شرکت را تضمین می‌نماید، نگرش تولید محوری را تغییر داده و با تدوین ساز و کارهای مناسب عملکرد برنامه HSE را با سنجه‌هایی چون میزان آلاینده‌ها، حوادث، اجرای اقدامات پیشگیرانه و عملکرد HSE پیمانکاران مرتبط با خود را مورد ارزیابی مستمر قرار دهیم.

ایشان ضمن ارائه گزارش جامعی از عملکرد HSE شرکت ملی نفت ایران، چالش‌های پیش روی مدیریت HSE برای استقرار نظام مدیریت HSE به شرح ذیل بیان نمودند:

- نهادینه نشدن فرهنگ ایمنی رفتاری (به گونه‌ای که گاهی اوقات رعایت احتیاط در هر کاری را به ترسوایی و برعکس فعالیت‌های نسنجیده و بدون مطالعه را با شجاعت تعبیر می‌نماییم).
- تقدم تولید محوری بر HSE و عدول از اصول HSE با همین استنباط.
- استفاده ابزاری از پوشش‌های بیمه‌ای توسط پیمانکاران.
- عدم توجه کافی به حفاظت از محیط زیست در توسعه صنعتی. (به عنوان مثال آلوده کردن منابع آبی)
- فرسودگی تأسیسات و تجهیزات که منجر به افزایش حوادث و آلودگی محیط زیست می‌گردند (بالاخص خطوط لوله و پساب‌های صنعتی).
- عدم توجه کافی به اقدامات پیشگیرانه در زمینه سلامت روحی و روانی پرسنل (بالاخص در مناطق اقماری).
- عدم توجه به برنامه‌های پیشگیرانه آسیب‌های اجتماعی (بالاخص سوء استفاده مصرف مواد).
- تکثر فرهنگی در محیط‌های اقماری و عدم برنامه‌ریزی جامع لازم برای جلوگیری از مهار آسیب‌ها در این مناطق.

10 - 12 Feb 2009	Unconventional Fields Conference	Conf	Margarita Island, Venezuela	Latin America
12 - 13 Feb 2009	IADC/SPE Managed Pressure Drilling & Underbalanced Operations Conference & Exhibition	Conf	San Antonio, Texas, USA	US/Canada
14 - 17 Feb 2009	Young Professionals Workshop	Wkshp	Muscat, Oman	Middle East
22 - 25 Feb 2009	Intelligent Energy	Wkshp	Manama, Bahrain	Middle East
23 - 24 Feb 2009	SPE/AIChE Joint Workshop: Carbon Capture and Sequestration	Wkshp	Sonoma, California, USA	US/Canada
2 - 4 Mar 2009	Security	Wkshp	Abu Dhabi, UAE	Middle East
2 - 5 Mar 2009	Facilities Workshop	Wkshp	Abu Dhabi, UAE	Middle East
2 - 5 Mar 2009	Surface Facilities -- Improving Efficiencies in Production, Energy Conservation, CO2 Reduction and Waste Management	Wkshp	Dubai, UAE	Middle East
3 - 4 Mar 2009	SPE Research & Development Conference	Conf	Lisbon, Portugal	Europe
8 - 11 Mar 2009	Maximizing the Value of Horizontal and Multilateral Wells: New Challenges, Technologies and Approaches	Wkshp	Penang, Malaysia	Asia Pacific
9 - 11 Mar 2009	Real Time Decisions While Drilling	Wkshp	Madrid, Spain	Europe
9 - 12 Mar 2009	Doha Natural Gas Conference & Exhibition	Conf	Doha , Qatar	Middle East
10 - 11 Mar 2009	Petroleum Reserves Estimation Workshop: Sharing the Vision	Wkshp	Rio de Janeiro, Brazil	Latin America
15 - 18 Mar 2009	Middle East Oil and Gas Show and Conference	Conf	Bahrain, Bahrain	Middle East
17 - 19 Mar 2009	SPE/IADC Drilling Conference and Exhibition	Conf	Amsterdam, The Netherlands	Europe
23 - 25 Mar 2009	SPE Americas E&P Environmental and Safety Conference	Conf	San Antonio, Texas, United States	US/Canada
24 - 26 Mar 2009	SPE Western Regional Meeting	Conf	San Jose, California, USA	US/Canada

تقویم کارگاه‌های آموزشی، کنفرانس‌ها و همایش‌های بالادستی صنعت نفت

(نوامبر - مارس ۲۰۰۸)

 Society of Petroleum Engineers						
Membership	Meetings/Events	Papers/Publications/Authors	Career/Education	Sections/Groups/Networking	Industry/Technical Resources	About SPE

Date	Meeting	Type	Location	Region
13 - 14 Nov 2008	Women's Global Leadership Conference	Conf	Houston, Texas, USA	US/Canada
16 - 18 Nov 2008	SPE Shale Gas Production Conference	Conf	Irving, Texas, USA	US/Canada
18 - 20 Nov 2008	Drilling and Completion Challenges in Carbonate Reservoirs	Wkshp	Doha , Qatar	Middle East
24 - 26 Nov 2008	Subsurface Corrosion Risks and Challenges	Wkshp	Abu Dhabi, UAE	Middle East
30 Nov - 2 Dec 2008	Advances in Well Testing Techniques from Data Collection to Interpretation	Wkshp	Tripoli, Libya	Middle East
3 - 4 Dec 2008	Subsea Standardization	Wkshp	Austin, Texas, USA	US/Canada
3 - 5 Dec 2008	International Petroleum Technology Conference	Conf	Kuala Lumpur, Malaysia	Asia Pacific
9 - 11 Dec 2008	Tight Gas Completions: Technology Applications and Best Practices	Wkshp	Keystone, Colorado, USA	US/Canada
14 - 17 Dec 2008	Safety and Security	Wkshp	Phuket, Thailand	Asia Pacific
15 - 17 Dec 2008	Integrated Asset Management	Wkshp	Abu Dhabi, UAE	Middle East
10 - 12 Jan 2009	Offshore Technology	Wkshp	Abu Dhabi, UAE	Middle East
18 - 21 Jan 2009	Gas Hydrates	Wkshp	Doha, Qatar	Middle East
19 - 21 Jan 2009	SPE Hydraulic Fracturing Technology Conference	Conf	The Woodlands, Texas, USA	US/Canada
25 - 28 Jan 2009	Water Management	Wkshp	Manama, Bahrain	Middle East
27 - 29 Jan 2009	Bridging the Divide: Improving the Reservoir/Facilities Interface	Wkshp	London, England	Europe
1 - 4 Feb 2009	Carbon Capture and Storage	Wkshp	Dubai, UAE	Middle East
2 - 4 Feb 2009	SPE Reservoir Simulation Symposium	Conf	The Woodlands, Texas, USA	US/Canada
9 - 12 Feb 2009	Managing Scale and Asphaltene Challenges in Mature Oil & Gas Fields	Wkshp	Abu Dhabi, UAE	Middle East
9 - 12 Feb 2009	Underground Gas Storage	Wkshp	Turin, Italy	Europe